

ACCOUNTANTSPROTOCOL

Subsidieverantwoording ZonMw

*Behorend bij de 'Algemene Subsidiebepalingen ZonMw'
vastgesteld op 1 juli 2013, nadien gewijzigd op 1 april 2022*

*ten behoeve van de accountantswerkzaamheden voor subsidieverantwoordingen
van overige instellingen
Versie 1 april 2022*

Inhoud

1. Uitgangspunten.....	3
1.1. Doelstelling en inkadering protocol.....	3
1.2. Belangrijke definities en begrippen.....	4
1.3. Procedures en termijnen	4
2. Onderzoeksaanpak.....	6
2.1. Relevante wet- en regelgeving.....	6
2.2. Reikwijdte onderzoek.....	6
2.3. Penvoerderschap	8
2.4. Betrouwbaarheid en materialiteit	9
2.5. Onderzoeksaanpak rapport van feitelijke bevindingen naleving subsidieverplichtingen	9
3. Accountantsproducten.....	11
3.1. Controleverklaring	11
3.2. Rapporten van bevindingen.....	11
Bijlage 1 Model controleverklaring	12
Bijlage 2 Model rapport van bevindingen penvoerder	15
Bijlage 3 Model rapport van bevindingen naleving subsidievoorwaarden	17

1. Uitgangspunten

1.1. Doelstelling en inkadering protocol

Inkadering

Het accountantsprotocol heeft betrekking op de 'Algemene Subsidiebepalingen ZonMw 2013', laatst gewijzigd 1 april 2022 (hierna te noemen 'subsidiebepalingen') en geldt voor de subsidies, die vanaf 1 april 2022 zijn beschikt. De regelgeving en overige van belang zijnde documentatie zijn, evenals dit Accountantsprotocol inclusief de te hanteren modellen voor de controleverklaring en rapport van feitelijke bevindingen te vinden op de website van ZonMw (www.zonmw.nl).

Dit accountantsprotocol wordt aangehaald als: Accountantsprotocol voor overige instellingen behorend bij de Algemene Subsidiebepalingen ZonMw 2013, laatst gewijzigd 1 april 2022.

ZonMw maakt bij de subsidieverlening onderscheid tussen enerzijds umc's en universiteiten en anderzijds overige instellingen. Dit accountantsprotocol is bestemd voor de accountantswerkzaamheden voor subsidieverantwoordingen van overige instellingen. Voor umc's en universiteiten geldt een apart accountantsprotocol.

De Algemene Subsidiebepalingen ZonMw bevatten alle in acht te nemen algemene subsidieregels bij subsidieverlening door ZonMw¹.

Soort subsidie	Financiële verantwoording	Drempelbedragen	Vindplaats	Accountantsproduct
Projectsubsidie met ambtshalve vaststelling	Begroting bij aanvraag	Tot € 25.000	Artikel 26 sub a	Geen
Projectsubsidie met werkelijke kosten tot € 125.000	Verklaring inzake werkelijke kosten en opbrengsten	€ 25.000 of meer, maar minder dan € 125.000	Artikel 26 sub c onder i	Geen
Projectsubsidie met werkelijke kosten vanaf € 125.000	Financieel verslag	€ 125.000 of meer	Artikel 26 sub c onder ii	Controleverklaring en optioneel een rapport van feitelijke bevindingen

In de subsidiebepalingen is vastgelegd dat voor de subsidievaststelling een accountantsproduct wordt vereist als de subsidie gebaseerd op de werkelijke kosten en -opbrengsten zoals opgenomen in het financieel verslag per saldo leidt tot een subsidieclaim van € 125.000 of meer. Het betreft in ieder geval een controleverklaring en daarnaast een rapport van feitelijke bevindingen als:

- Het door ZonMw gesubsidieerde project door een consortium wordt uitgevoerd en er sprake is van penvoerderschap (zie paragraaf 2.3).
- ZonMw de subsidieontvanger verplicht heeft om het financieel verslag vergezeld te doen gaan van een rapport van feitelijke bevindingen omtrent de naleving van de aan de subsidie verbonden verplichtingen door de subsidieontvanger (zie paragraaf 2.5).

¹ De Algemene Subsidiebepalingen ZonMw kennen als soort subsidie ook nog het subsidiëren van activiteiten, die bestaan uit meetbare prestatie-eenheden (artikel 26 sub b). Deze subsidiesoort wordt door ZonMw echter niet gebruikt en is derhalve niet relevant voor dit accountantsprotocol.

Bij consortiumprojecten worden in het financieel verslag van de penvoerder afzonderlijk de projectkosten en -opbrengsten van de hoofdaanvrager en van de individuele projectpartner(s) vermeld. De projectkosten en -opbrengsten van de projectpartner(s) vormen geen object van controle voor de accountant van de hoofdaanvrager. De accountant behandelt deze projectkosten en -opbrengsten van de projectpartner(s) als andere informatie overeenkomstig Standaard 720.

Doelstelling

De accountant verricht zijn onderzoek conform de controlestandaarden, gericht op het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid dat de verantwoording van de subsidiabele kosten en opbrengsten van de hoofdaanvrager/projectpartner in alle van materieel belang zijnde aspecten is opgesteld in overeenstemming met de relevante bepalingen uit de Algemene Subsidiebepalingen ZonMw 2013, laatst gewijzigd 1 april 2022, zoals vastgelegd in dit Accountantsprotocol, en de specifieke verplichtingen, opgenomen in de beschikking(en) tot subsidieverlening. Deze eisen worden in dit accountantsprotocol nader toegelicht. Dit accountantsprotocol beoogt richting te geven aan de onderzoeksaanpak en is niet een (uitputtend) werkprogramma.

In sommige gevallen draagt de accountant middels een rapport van feitelijke bevindingen bij aan het toezicht van ZonMw op de naleving van de aan de verleende subsidie verbonden verplichtingen. Een rapport van feitelijke bevindingen is ook vereist in geval van penvoerderschap.

1.2. Belangrijke definities en begrippen

De relevante definities zijn opgenomen in artikel 1 van de subsidiebepalingen. Hiernaast bestaan specifieke voorschriften voor registeraccountants en accountants-administratieconsulenten, met name de Controle en overige standaarden (NV COS):

- Uitgangspunt voor het accountantsonderzoek gericht op het financieel verslag is Standaard 805 'Speciale overwegingen - Controles van een enkel financieel overzicht en controles van specifieke elementen, rekeningen of items van een financieel overzicht'.
- Het rapport van feitelijke bevindingen valt onder de Standaard 4400N 'Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden'.

1.3. Procedures en termijnen

Als het aangevraagde subsidiebedrag gebaseerd op de werkelijke kosten en -opbrengsten zoals opgenomen in het financieel verslag per saldo leidt tot een subsidie claim van € 125.000 of meer en de te subsidiëren activiteiten bestaan niet uit meetbare prestatie-eenheden, zoals bedoeld in artikel 9a, onderdeel c van de 'Algemene Subsidiebepalingen ZonMw 2013' (laatst gewijzigd 1 april 2022), legt de ontvanger van een subsidie rekening en verantwoording af aan de hand van een activiteitenverslag en een financieel verslag.

De subsidieontvanger (hoofdaanvrager) dient voor de subsidievaststelling binnen dertien weken na de einddatum van het project een aanvraag tot subsidievaststelling in. Voor een aanvraag tot subsidievaststelling wordt een door ZonMw vastgesteld modelformulier gebruikt dat is bekend gemaakt op de website www.zonmw.nl. ZonMw besluit binnen 22 weken op een aanvraag tot vaststelling. Bij de

aanvraag tot subsidievaststelling dient het accountantsproduct (c.q. dienen de accountantsproducten) te worden aangeleverd.

De accountant richt zijn dossier zodanig in dat het de mogelijkheid biedt voor uitvoeren van een review op zijn werkzaamheden door of namens ZonMw. In alle gevallen zal uit het dossier van de accountant expliciet het naleven van dit accountantsprotocol moeten blijken.

2. Onderzoeksaanpak

2.1. Relevante wet- en regelgeving

Rechtmatigheid

Rechtmatigheid betekent in het algemeen het voldoen aan de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In het kader van dit accountantsprotocol wordt rechtmatigheid gedefinieerd als de naleving van de aan de subsidie verbonden verplichtingen met een financieel effect op het financieel verslag, zoals vastgelegd in de Algemene Subsidiebepalingen ZonMw 2013, laatst gewijzigd 1 april 2022 en de beschikking(en) tot subsidieverlening. Deze verplichtingen zijn opgesomd in paragraaf 2.2 van dit hoofdstuk.

De controle van de rechtmatigheid door de accountant houdt een tweetal concrete toetsingsvragen in:

1. Zijn de kosten en opbrengsten te relateren aan de door ZonMw goedgekeurde projectbegroting en activiteiten?
2. Zijn de kosten en opbrengsten tot stand gekomen in overeenstemming met -de in de vorige alinea vermelde wet- en regelgeving voor zover deze een financieel effect heeft op het financieel verslag?

Subsidieverplichtingen

In de beschikking(en) tot subsidieverlening kunnen aanvullende verplichtingen zijn opgenomen. De accountant neemt van de inhoud van de beschikking(en) tot subsidieverlening kennis en betreft de naleving van de eventueel opgenomen subsidieverplichtingen in de werkzaamheden indien dit in de beschikking expliciet is vermeld als te controleren door de accountant. Expliciet vermelden houdt in dat ter zake van die verplichtingen in de beschikking is uitgewerkt wat het te hanteren normenkader is, welke foutdefinities hierbij gelden en welke werkzaamheden van de accountant worden verwacht.

Afwijkingen van subsidieverplichtingen die volgens de beschikking(en) tot subsidieverlening betrekking hebben op de te verstrekken assurance weegt de accountant mee bij het af te geven accountantsoordeel in de controleverklaring.

Indien de subsidieverplichtingen volgens de beschikking(en) tot subsidieverlening geen betrekking hebben op de te verstrekken assurance, maar wel door de accountant onderzocht moeten worden, vallen ze onder paragraaf 2.5 Onderzoeksaanpak rapport van feitelijke bevindingen.

2.2. Reikwijdte onderzoek

Voor de controlewerkzaamheden die leiden tot de controleverklaring behorend bij het financieel verslag gelden de volgende toetspunten.

Algemeen

- *Kosten:* de in het financieel verslag verantwoorde kosten dienen betrekking te hebben op de in de beschikking(en) tot subsidieverlening opgenomen activiteiten, nader omschreven in het activiteitenplan (zoals ingediend bij de subsidieaanvraag en eventueel tussentijds aangepast) en de begroting aansluitend op de beschikking tot subsidieverlening en eventueel tussentijds met goedkeuring van ZonMw aangepast;

- *Bijdragen derden*: de in het financieel verslag verantwoorde gerealiseerde bijdragen van derden zijn volledig verantwoord. Dit betreffen tevens subsidies of andere financiële bijdragen (te) ontvangen van een of meer andere bestuursorganen;
- *Eigen bijdrage*: de in het financieel verslag verantwoorde eigen bijdrage is volledig verantwoord;
- *Periode*: de in het financieel verslag verantwoorde kosten en opbrengsten hebben betrekking op de in de beschikking tot subsidieverlening genoemde periode waarvoor de subsidie is verleend;
- *Vergoedingen*: de subsidieontvanger die aan derden zaken ter beschikking stelt of voor derden diensten verricht, brengt daarvoor (conform artikel 24 lid 3 van de 'Algemene Subsidiebepalingen ZonMw 2013', laatst gewijzigd 1 april 2022) een vergoeding in rekening die ten minste kostendekkend is, tenzij het derden betreft voor wie de gesubsidieerde activiteiten bestemd zijn;
- *Kostenberekening*: de kosten worden berekend op basis van een controleerbare methode, die is gebaseerd op bedrijfseconomische grondslagen en normen die in het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd en die door de subsidieontvanger stelselmatig worden toegepast.

Personeelskosten

Als de personele lasten volgens de beschikking en subsidievoorwaarden afgerekend mogen worden op basis van vastgestelde *tarieven per fte*, dan stelt de accountant ten minste vast dat de werkzaamheden van projectmedewerkers (onderzoekers en/of ondersteunend personeel) passen binnen de goedgekeurde projectactiviteiten en dat de verantwoorde kosten passen binnen de goedgekeurde projectbegroting. De accountant verkrijgt hiertoe voldoende en geschikte controle informatie.

Als de personele lasten in de beschikking zijn gebaseerd op *uurtarieven*, dan stelt de accountant ten minste vast dat:

- Er een gedegen urenregistratie ten grondslag ligt aan de verantwoorde uren. Onder gedegen wordt verstaan dat de urenstaten tijdig (binnen een maand na afloop van de periode) zijn ingevuld en ondertekend door de medewerker en de leidinggevende. Indien dit niet het geval is, verkrijgt de accountant aanvullend voldoende en geschikte controle-informatie.
- De verantwoorde uurtarieven zijn opgenomen in de goedgekeurde projectbegroting of anderszins door ZonMw goedgekeurd.

Materiële kosten

Voor de controle van de materiële kosten dient de accountant kennis te nemen van de specifieke subsidievoorwaarden zoals opgenomen in de beschikking tot subsidieverlening.

Opbrengsten

Opbrengsten kunnen bestaan uit:

- *Eigen Bijdrage*
De post eigen bijdrage is een gespecificeerde weergave van de personele inzet en/of een financiële en/of materiële bijdrage van de hoofdaanvrager/projectpartner.
- *Bijdragen derden*
De post bijdragen derden is een gespecificeerde weergave van een financiële en/of materiële bijdrage van andere partijen dan de hoofdaanvrager/projectpartner.

Om vast te stellen of de opbrengsten volledig zijn verantwoord zal de accountant controleren of:

- de in de subsidieaanvraag weergegeven aanvullende subsidies of externe financiering ook daadwerkelijk in de subsidiedeclaratie is opgenomen
- op basis van de subsidieaanvraag en -beschikking aanwijzingen bestaan voor het voorkomen van aanvullende opbrengsten, en - indien van toepassing - de wijze waarop deze tot stand komen;
- uit de projectadministratie aanwijzingen bestaan dat opbrengsten zijn verkregen;
- uit de projectadministratie aanwijzingen bestaan dat aanvullende subsidies of externe financiering is verkregen;
- uit de overige controle-informatie aanwijzingen bestaan dat sprake is van opbrengsten, aanvullende subsidies of externe financiering.

2.3. Penvoerderschap

De mogelijkheid bestaat dat door ZonMw gesubsidieerde projecten door een consortium worden uitgevoerd. De penvoerder dient namens het consortium de subsidieaanvraag in en is het aanspreekpunt voor ZonMw. De penvoerder ontvangt de subsidie en is namens het consortium verantwoordelijk voor zowel de wetenschappelijke samenhang, de resultaten, als de financiële verantwoording.

Als de subsidie gebaseerd op de werkelijke kosten en opbrengsten zoals opgenomen in het financieel verslag per saldo leidt tot een subsidie claim van € 125.000 of meer, levert de penvoerder na afloop van de looptijd van het project een financieel verslag met controleverklaring aan. Indien de penvoerder minder dan € 125.000 aan subsidie claimt volstaat een door de Bestuurlijk Verantwoordelijke getekende bestuursverklaring met een overzicht van de gerealiseerde projectkosten en -opbrengsten, conform het Format Bestuursverklaring zoals bekend is gemaakt op de website www.zonmw.nl. Deze kosten en opbrengsten hoeven niet door de accountant gecontroleerd te worden.

Indien één of meerdere consortiumpartners financiering ontvangt via de penvoerder, levert de penvoerder ook een rapport van feitelijke bevindingen aan bij het overkoepelend financieel overzicht van het project. De accountant stelt hierbij vast of de bedragen van de consortiumpartners in het financieel verslag van het project aansluiten op de aangeleverde financiële overzichten en de vereiste controleverklaringen en/of bestuursverklaringen aanwezig zijn:

- controleverklaring van elke consortiumpartner met een subsidieclaim van € 125.000 of meer²;
- bestuursverklaring van elke consortiumpartner met een subsidieclaim tot € 125.000. Deze gerealiseerde projectkosten en -opbrengsten hoeven niet door de accountant gecontroleerd te worden;

Bij een controleverklaring gaat de accountant na of deze goedkeurend is. Indien een controleverklaring van een projectpartner niet goedkeurend is, vermeldt de accountant de aard van de verklaring en de tekst van de bevindingen in die verklaring in het rapport van bevindingen. Bij een bestuursverklaring gaat de accountant na het voorgeschreven format is toegepast en dat dat deze volledig is ingevuld en ondertekend.

² De controle wordt uitgevoerd gebruik makend van het onderhavige accountantsprotocol. Indien de consortiumpartner een umc of universiteit is, neemt de partner de projectkosten en -opbrengsten op in de jaarverantwoording en wordt de controle uitgevoerd gebruikmakend van het accountantsprotocol ZonMw 2022 voor umc's en universiteiten. De accountant stelt dan vast dat een bevestiging van de consortiumpartner beschikbaar is dat de projectkosten en -opbrengsten volgens het aangeleverde financiële overzicht zijn opgenomen in de jaarverantwoording van de consortiumpartner.

De accountantscontrole heeft uitsluitend betrekking op de kosten en opbrengsten van de hoofdaanvrager zelf zoals opgenomen in het financieel verslag. Met betrekking tot de projectkosten en -opbrengsten van de afzonderlijke consortiumpartners wordt in het financieel verslag vermeld dat de vereiste controleverklaring of bestuursverklaring is opgesteld.

2.4. Betrouwbaarheid en materialiteit

De controle behoort zodanig te worden ingepland en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat het financieel verslag in alle van materieel belang zijnde aspecten is opgesteld in overeenstemming met de eisen, gesteld in de 'Algemene Subsidiebepalingen ZonMw 2013', laatst gewijzigd 1 april 2022, en de beschikking(en) tot subsidieverlening. Indien het begrip 'van materieel belang' voor het gebruik van statistische technieken gekwantificeerd moet worden, moet uitgegaan worden van een betrouwbaarheid van 95%.

Een goedkeurende controleverklaring impliceert dat, gegeven de eerder genoemde betrouwbaarheid, in het financieel verslag geen afwijkingen (onjuistheden) en in de controle geen onzekerheden voorkomen met een belang dat groter is dan de voorgeschreven materialiteitsgrenzen. Het referentiekader is opgenomen in paragraaf 2.2.

Het totaalbedrag van de eigen projectkosten van de organisatie vormt de omvangsbasis waarop de toleranties van onderstaande tabel moeten worden toegepast. Voor de strekking van de controleverklaring gelden de volgende toleranties:

	Oordeel			
	Goedkeurend	Beperking	Oordeel-onthouding	Afkeuring
resterende onzekerheden en niet-gecorrigeerde afwijkingen	< 2%	≥ 2% en < 4%		
resterende onzekerheden			≥ 4%	
niet-gecorrigeerde afwijkingen				≥ 4%

Indien de accountant zowel fouten in het financieel verslag als onzekerheden in de controle aantreft, dan weegt hij deze bij zijn oordeelsvorming altijd in onderlinge samenhang. Van fouten in de verantwoording is sprake indien naar aanleiding van de uitgevoerde controle is gebleken dat het financieel verslag onjuistheden bevat omdat deze niet voldoen aan de normen van het in paragraaf 2.2 bedoelde referentiekader. Fouten worden in absolute zin opgevat. Salderen van fouten is daarom niet toegestaan. Van een onzekerheid in de controle is sprake als er onvoldoende (controle-) informatie beschikbaar is om posten in het financieel verslag als goed of fout aan te merken. Kortom als onzekerheid bestaat over het wel of niet voldoen aan de normen van het referentiekader.

2.5. Onderzoeksaanpak rapport van feitelijke bevindingen naleving subsidieverplichtingen

Ten behoeve van het toezicht van ZonMw op de naleving van de aan de verleende subsidie verbonden verplichtingen kan een rapport van feitelijke bevindingen worden verplicht. De beschikking tot subsidieverlening beschrijft de onderzoekspunten voor het onderzoek.

De accountant voert het onderzoek uit volgens Standaard 4400N. Dit betekent dat hij geen zekerheid verschaft, maar alleen onderzoeksbevindingen rapporteert.

De accountant dient de aard, tijdsfasering en omvang van de overeengekomen specifieke werkzaamheden met de opdrachtgever af te stemmen en in het rapport uit te werken (zie Standaard 4400N paragraaf 26 en 34). Helder moet zijn, welke werkzaamheden de accountant heeft uitgevoerd en wat de reikwijdte van zijn werkzaamheden is geweest. In zijn rapport geeft hij immers geen oordeel of conclusie, dat is voorbehouden aan ZonMw als subsidieverstrekker. Van de accountant wordt niet verwacht dat hij een uitspraak doet over de toereikendheid en geschiktheid van de verrichte werkzaamheden in relatie tot het doel waarvoor deze worden verricht, noch voor elk ander doel.

3. Accountantsproducten

3.1. Controleverklaring

Het onderzoek van de accountant mondt uit in een controleverklaring. De accountant hanteert hiervoor het van toepassing zijnde model dat in bijlage 1 bij dit accountantsprotocol is opgenomen. In de controleverklaring wordt vermeld dat het onderzoek is uitgevoerd in overeenstemming met de nadere aanwijzingen van dit accountantsprotocol. De accountant waarmerkt de verantwoording.

3.2. Rapporten van bevindingen

In bijlage 2 bij het accountantsprotocol is het model rapport van bevindingen penvoerder opgenomen en in bijlage 3 het model rapport van bevindingen naleving subsidievoorwaarden.

Voor zover de accountant bij zijn onderzoek bevindingen heeft vastgesteld, maakt hij daarvan melding in zijn rapport van feitelijke bevindingen. Deze bevindingen dienen onder verwijzing naar de relevante bepaling uit de Algemene Subsidiebepalingen ZonMw 2013, laatst gewijzigd 1 april 2022, en de beschikking(en) tot subsidieverlening te worden gerapporteerd.

Voor de onderzoekspunten waarover de accountant geen bevindingen constateert, kan hij volstaan met het opsommen van de onderzoekspunten en de bevestiging dat hij voor deze punten geen bevindingen heeft geconstateerd.

Bijlage 1 Model controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: Opdrachtgever

Ons oordeel

Wij hebben het bijgevoegde en door ons gewaarmerkte financieel verslag van het ZonMw-project [naam project] van [naam entiteit] te[statutaire vestigingsplaats] over ... [periode] voor wat betreft de gerealiseerde projectkosten en -opbrengsten van de hoofdaanvrager/projectpartner³ (hierna 'de financiële projectverantwoording van de hoofdaanvrager/projectpartner') gecontroleerd.

Naar ons oordeel is de financiële projectverantwoording van de hoofdaanvrager/projectpartner, aangevende het bedrag van € aan subsidiabele kosten en € aan opbrengsten, in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de relevante bepalingen uit de Algemene Subsidiebepalingen ZonMw 2013, laatst gewijzigd 1 april 2022, zoals vastgelegd in het Accountantsprotocol ZonMw 2022 voor overige instellingen, en de beschikking(en) tot subsidieverlening [briefnummer en datum] (hierna 'de subsidievoorwaarden').

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen en versie XXX van het Accountantsprotocol voor overige instellingen behorend bij de Algemene Subsidiebepalingen ZonMw 2013, laatst gewijzigd 1 april 2022 (hierna 'het Accountantsprotocol ZonMw 2022 voor overige instellingen'). Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de financiële projectverantwoording van de hoofdaanvrager/projectpartner'.

Wij zijn onafhankelijk van[naam entiteit] zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Andere informatie⁴

Het financieel verslag van het ZonMw-project omvat naast de financiële projectverantwoording van de hoofdaanvrager en onze controleverklaring daarbij andere informatie ([XXXX van het financieel verslag, nog nader uit te werken](#)).

³ Kies wat van toepassing is

⁴ Opnemen indien er naast kosten/opbrengsten van de entiteit ook kosten/opbrengsten van andere projectpartner(s) in het financieel verslag vermeld staan

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de financiële projectverantwoording van de hoofdaanvrager verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de financiële projectverantwoording van de hoofdaanvrager of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720 en het Accountantsprotocol ZonMw 2022 voor overige instellingen. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de financiële projectverantwoording van de hoofdaanvrager.

Het bestuur⁵ is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met de relevante bepalingen uit de Algemene Subsidiebepalingen ZonMw 2013, laatst gewijzigd 1 april 2022, zoals vastgelegd in het Accountantsprotocol ZonMw 2022 voor overige instellingen..

Beperking in het gebruik en verspreidingskring

De financiële projectverantwoording van de hoofdaanvrager/projectpartner is opgesteld voor ZonMw met als doel [naam entiteit] in staat te stellen te voldoen aan de subsidievoorwaarden. Hierdoor is de financiële projectverantwoording van de hoofdaanvrager/projectpartner mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor ... [naam entiteit] en ZonMw en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen.

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de financiële projectverantwoording van de hoofdaanvrager/projectpartner

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de financiële projectverantwoording van de hoofdaanvrager/projectpartner in overeenstemming met de subsidievoorwaarden.

Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opstellen van de financiële projectverantwoording van de hoofdaanvrager/projectpartner mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de financiële projectverantwoording van de hoofdaanvrager/projectpartner

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de financiële projectverantwoording van de

⁵ Indien nodig aanpassen

hoofdaanvrager/projectpartner nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Accountantsprotocol ZonMw 2022 voor overige instellingen, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de financiële projectverantwoording van de hoofdaanvrager/projectpartner afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor de financiële projectverantwoording van de hoofdaanvrager/projectpartner en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de financiële projectverantwoording van de hoofdaanvrager/projectpartner staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de financiële projectverantwoording van de hoofdaanvrager/projectpartner en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de financiële projectverantwoording van de hoofdaanvrager/projectpartner de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Wij communiceren met het toezichthoudend orgaan⁶ onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Plaats en datum

Naam accountantspraktijk

Naam accountant

⁶ Indien nodig aanpassen

Bijlage 2 Model rapport van bevindingen penvoerder

RAPPORT VAN FEITELIJKE BEVINDINGEN MET BETREKKING TOT HET FINANCIËEL VERSLAG VAN HET ZONMW-PROJECT

Aan: Opdrachtgever

Opdracht

Wij hebben overeengekomen specifieke werkzaamheden verricht met betrekking XXX van het financieel verslag van het ZonMw-project ... (naam project) van (naam entiteit) te (statutaire) vestigingsplaats) over..... (periode). Voor dit project heeft ZonMw met brief [briefnummer en datum] een subsidie verleend aan (naam entiteit). De opdracht is met u overeengekomen en heeft als doel te voldoen aan paragraaf 2.3 van versie XXX van het Accountantsprotocol voor overige instellingen behorend bij de Algemene Subsidiebepalingen ZonMw 2013, laatst gewijzigd 1 april 2022 (hierna 'het Accountantsprotocol ZonMw 2022 voor overige instellingen'). De overeengekomen specifieke werkzaamheden zijn door ZonMw vastgelegd in het Accountantsprotocol ZonMw 2022 voor overige instellingen.

De opdrachtvoorwaarden zijn omschreven in onze opdrachtbrief van (datum brief opdrachtbevestiging). Deze rapportage bevat de uitkomsten van deze werkzaamheden.

Verantwoordelijkheden

Het is de verantwoordelijkheid van U en ZonMw als de beoogde gebruikers om te bepalen of de overeengekomen specifieke werkzaamheden toereikend en geschikt zijn voor het hierboven beschreven doel.

Wij hebben onze werkzaamheden verricht in overeenstemming met de Nederlandse Standaard 4400N 'Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden' en het Accountantsprotocol ZonMw 2022 voor overige instellingen. Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Werkzaamheden en bevindingen

In deze paragraaf is een beschrijving van de uitgangspunten, overeengekomen specifieke werkzaamheden en feitelijke bevindingen opgenomen. Wij doen geen uitspraak over wat de feitelijke bevindingen betekenen voor het financieel verslag van het ZonMw-project ... (naam project) in zijn totaliteit. De beoogde gebruikers zullen hierover een eigen afweging moeten maken waarbij de beoogde gebruikers gebruik kunnen maken van dit rapport van feitelijke bevindingen en eventuele andere beschikbare informatie.

Wij hebben de volgende werkzaamheden verricht:

- a) Wij hebben vastgesteld of de in het financieel verslag opgenomen bedragen van de consortiumpartners aansluiten op de aangeleverde financiële overzichten.
- b) Wij hebben vastgesteld of de vereiste controleverklaring(en) en bestuursverklaring(en) beschikbaar zijn.

- c) Bij een controleverklaring zijn wij nagegaan of deze goedkeurend is.
Indien een controleverklaring van een projectpartner niet goedkeurend is, vermelden wij de aard van de verklaring en de tekst van de bevindingen in die verklaring in het rapport van bevindingen.
- d) Bij een bestuursverklaring zijn wij nagegaan of het voorgeschreven format is toegepast en dat deze volledig is ingevuld en ondertekend.

Beschrijving van de feitelijke bevindingen

a.

b.

Beperking in het gebruik en verspreidingskring

Bij het opstellen van deze rapportage is rekening gehouden met de verwachtingen van de beoogde gebruikers. Daarom is deze rapportage uitsluitend bestemd voor (naam entiteit) en ZonMw. U kunt deze rapportage niet aan anderen afgeven zonder onze toestemming, tenzij wettelijke voorschriften anders bepalen.

Plaats en datum

Naam accountantspraktijk

Naam accountant

Bijlage 3 Model rapport van bevindingen naleving subsidievoorwaarden

RAPPORT VAN FEITELIJKE BEVINDINGEN

Aan: Opdrachtgever

Opdracht

Wij hebben overeengekomen specifieke werkzaamheden verricht met betrekking tot de naleving van de aan de subsidie verbonden verplichtingen door (naam entiteit) te(statutaire) vestigingsplaats) voor het project (naam project). Voor dit project heeft ZonMw met brief [briefnummer en datum] een subsidie verleend aan (naam entiteit) (hierna 'de beschikking tot subsidieverlening'). De opdracht is met u overeengekomen en heeft als doel een onderzoek uit te voeren naar de niet-financiële verplichtingen zoals specifiek benoemd in de beschikking tot subsidieverlening en in versie XX het Accountantsprotocol voor overige instellingen behorend bij de Algemene Subsidiebepalingen ZonMw 2013, laatst gewijzigd 1 april 2022 (hierna 'het Accountantsprotocol ZonMw 2022 voor overige instellingen'). De overeengekomen specifieke werkzaamheden zijn tot stand gekomen in overleg met de beoogde gebruikers, zijnde u en ZonMw.

De opdrachtvoorwaarden zijn omschreven in onze opdrachtbrief van (datum brief opdrachtbevestiging).

Deze rapportage bevat de uitkomsten van deze werkzaamheden.

Verantwoordelijkheden

Het is de verantwoordelijkheid van de beoogd gebruikers om te bepalen of de overeengekomen specifieke werkzaamheden toereikend en geschikt zijn voor het hierboven beschreven doel.

Wij hebben onze werkzaamheden verricht in overeenstemming met de Nederlandse Standaard 4400N 'Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden' en het Accountantsprotocol ZonMw 2022 voor overige instellingen. Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Werkzaamheden en bevindingen

In deze paragraaf is een beschrijving van de overeengekomen specifieke werkzaamheden en feitelijke bevindingen opgenomen. Wij doen geen uitspraak over wat de feitelijke bevindingen betekenen voor de naleving van de aan de subsidie verbonden verplichtingen in hun totaliteit. U zult hierover een eigen afweging moeten maken waarbij u gebruik kunt maken van dit rapport van feitelijke bevindingen en eventueel andere beschikbare informatie.

Wij hebben de beschrijving onderzocht van[naam entiteit] te [zetel] over..... [subsidiejaar of periode/jaar/project] inzake het voldoen aan de niet-financiële subsidieverplichtingen, zoals specifiek benoemd in de beschikking(en) tot subsidieverlening. De werkzaamheden bestonden uit[ruimte voor uitwerking van de verrichte specifieke werkzaamheden].

De bevindingen van onze werkzaamheden zijn als volgt:

(1) Indien geen bijzonderheden zijn geconstateerd t.a.v. de verplichtingen:

M.b.t. de onderzoekspunten in de beschikking tot subsidieverlening (verwijzing naar de desbetreffende onderzoekspunten) hebben wij geen bijzonderheden geconstateerd.

(2) Indien bijzonderheden zijn geconstateerd t.a.v. de verplichtingen:

- ... (onder verwijzing naar de nader gestelde subsidieverplichting in de beschikking tot subsidieverlening)
- ... (onder verwijzing naar de nader gestelde subsidieverplichting in de beschikking tot subsidieverlening)

Beperking in het gebruik en verspreidingskring

Bij het opstellen van deze rapportage is rekening gehouden met de verwachtingen van de beoogde gebruikers. Daarom is deze rapportage uitsluitend bestemd voor (naam entiteit) en ZonMw. U kunt deze rapportage niet aan anderen afgeven zonder onze toestemming, tenzij wettelijke voorschriften anders bepalen.

Plaats en datum

Naam accountantspraktijk

Naam accountant